

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**
Očekávaný výsledek učení: CJS-CJS-005-ZV5-023

Předvede v modelové situaci správné chování podle pravidel silničního provozu, pohybuje se bezpečně a samostatně v reálném silničním provozu v roli chodce i cyklisty.

Popis úrovně Na cestě

- Popíše základní vybavení kola, vč. jeho povinné i doporučené výbavy (brzdy, světla, odrazky, blatníky) i vhodné oblečení a obutí (podle počasí), včetně přilby, reflexních prvků.
- Prokáže znalost dopravního značení pro chodce a cyklisty.
- Předvede správný způsob přecházení silnice a železničních přejezdů, na přechodu se světelnou signalizací a bez ní.
- Vysvětlí rizika používání mobilního telefonu / sluchátek v silničním provozu.

Chodcem a cyklistou

Autorka materiálu: Eva Marádová

Anotace

Ilustrace je zaměřená na vzdělávací obsah dopravní výchovy. Poskytuje žákům příležitosti osvojovat si a upevňovat základní pravidla silničního provozu. Žáci jsou vedeni k bezpečnému a samostatnému pohybu v reálném silničním provozu v roli chodců i cyklistů (včetně využití e-prostředků). S využitím modelových situací demonstrují správné chování ve shodě s pravidly silničního provozu aplikovanými do praktického života. Organizace výuky vychází z aktuální dopravní situace v regionu a ukotvuje vzdělávací obsah do prostředí, kde se žáci většinou pohybují. Ilustrace poskytuje žákům prostor pro sdílení zdrojů, které jim pomáhají v učení. Zvolené vzdělávací strategie (rychlý kvíz a produkce vlastního filmu) umožňují žákům popisovat proces svého učení a učit se mezi sebou navzájem.

Popis realizace / Zadání pro žáky

Motivace

Diskuse s prezentací obrázků.

Jezdíte na kole, chodíte pěšky?

Setkáváte se někde s tímto dopravním značením? Popište, co značky znamenají. Jsou tyto značky umístěny poblíž školy nebo vašeho bydliště?

Které další dopravní značky jsou důležité pro pohyb chodce nebo cyklisty v silničním provozu? Zopakujte, co znamená značka zákazová, výstražná, příkazová, značka upravující přednost.

Příprava kvízu: Jak známe dopravní značky?

Pracujte ve skupinách. Vyhledejte v dostupných digitálních zdrojích obrázky několika důležitých dopravních značek, které nutně potřebují znát chodci, a několik značek důležitých pro cyklisty.

Rozdělte/vylosujte úkoly jednotlivým skupinám. Některé skupiny budou hledat značky zákazové, jiné výstražné, jiné příkazové, jiné značky upravující přednost. Obrázky dopravních značek stáhněte do počítače a upravte do formátu, který umožňuje prezentovat značky ostatním, tj. k použití v kvízu ve třídě.

Rychlý kvíz. Skupiny promítají/ukazují obrázky značek, zbytek třídy určuje, co značky znamenají. Každou odpověď doplňují informací, co by se mohlo chodci/cyklistovi stát, když nebude dopravní značky respektovat.

Závěrem si můžete společně zkusit některý interaktivní test, např.

S Tomíkem na kole <https://www.bezpecnecesty.cz/cz/dopravni-vychova/interaktivni-dopravni-vychova/1-s-tomikem-na-kole>

Chystáme se na kolo

Reflexe

- *Jak se mi pracovalo při týmové přípravě obrázků pro kvíz?*
- *Co jsem se naučil/a při přípravě kvízu?*
- *Co mě více zaujalo – příprava kvízu, nebo jeho průběh?*
- *Znal/a jsem všechny značky?*

Hlavní část – Upozorňujeme na nebezpečné situace

Pracujte ve 4členných skupinách. Každá skupina se stane filmovým štábem, jehož úkolem je připravit a natočit „film“, se kterým se zúčastní třídního „filmového festivalu“.

Připravte si scénář pro natočení krátkého videa, ve kterém budete chtít upozornit na možné rizikové chování chodců a cyklistů v silničním provozu. Filmové štáby si vybírají z následujících témat:

- Oblečení a další vybavení cyklisty;
- Přecházení silnice;
- Chodec se sluchátky;
- Jízda na koloběžce.

Ve filmovém štábu si rozdělte úkoly: režisér/moderátor, kameraman, herci.

Na začátku videa představte tým a zvolené téma (ukážeme vám, jak se dobře připravit na jízdu na kole).

Natočte konkrétní situace (např. cyklista nevhodně oblečený, bez přilby, bez brýlí apod. chce nasednout na kolo... Připojte komentáře, upozorněte na chyby, prezentujte správné oblečení a vybavení cyklisty). Důležité zásady můžete zdůraznit popiskami či obrázky (přilba). Na závěr shrňte nejdůležitější pravidla.

Natáčejte v bezpečném prostředí pod dozorem dospělé osoby.

Uspořádejte třídní „filmový festival“. Diskutujte, jak zhlédnutí jednotlivých videí může pomáhat předcházet nebezpečným situacím v dopravě.

Reflexe

- *Sdílení v kruhu: „Jak jsem se cítil/a v nové roli člena filmového štábu?*
- *Co mě překvapilo při využívání digitálních technologií?*
- *Co bych si chtěl/a znovu vyzkoušet?“*

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK k učení Umění se učit KKU-USU-000- ZV5-001	Monitoruje své procesy učení.	- shromažďuji a sdílím zdroje, které mohou žákům v učení pomoci (např. různé procvičovací digitální programy, portfolio kompetencí) - poskytuji doplňkové materiály a nástroje, aby si žáci mohli hlouběji rozšířit své znalosti - dávám prostor žákům učit se mezi sebou navzájem - nastavuji přiměřené vzdělávací cíle pro každého ze žáků - aktivitu žáků podporuji prostorem pro dotazy žáků, odpovídání na otázky, podporuji zvědavost žáků
KK digitální Digitální informace a data KDI-DAT-000- ZV5-001	Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.	- zařazuji do výuky drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se žáci osobně zajímají - vybírám do výuky pro práci žáků zdroje informací v různých formátech (texty, videa, obrázky, schémata, zvukové záznamy apod.)

Metodický komentář pro učitele

V úvodní části využijte dosavadních znalostí a dovedností žáků, vč. zkušeností z aktivit na dopravním hřišti nebo z pohybu v okolí školy a místa bydliště.

Společná příprava materiálů pro kvíz (obrázků dopravních značek) dává žákům prostor učit se mezi sebou a sledovat své procesy učení.

Nabídněte žákům možnost vyhledat informace (dopravní značky) v digitálních zdrojích.

Je možné využít interaktivní vzdělávací podporu na portálu www.bezpecnecesty.cz.

Umožněte žákům použít dostupné digitální technologie při přípravě scénáře na dané téma a při natáčení vlastního „filmu“.

Motivujte žáky formou hry k rozvíjení digitálních kompetencí v přímé návaznosti na problematiku bezpečného chování v dopravě.

Organizačně zajistěte, aby vlastní natáčení probíhalo v bezpečném prostředí pod dohledem dospělé osoby.

Poskytněte jednotlivým „filmovým štábům“ podporu při přípravě na společné promítání a dostatek času pro sdílení výsledků skupinové práce.

Diskutujte s žáky možné rizikové situace, se kterými se v průběhu přípravy svého „filmu“, zejména natáčení v exteriérech, setkali, a jejich pocity při tvořivé týmové práci.

Popis ověřování

Pozorování a diskuse

Učitel

- sleduje, jak pohotově při motivační aktivitě žáci reagují na prezentované obrázky (značky), klade důraz na podrobné vysvětlení;
- pozoruje práci žáků ve skupinách při přípravě kvízu, sleduje participaci jednotlivých žáků na společném úkolu a způsob využívání digitálních informačních zdrojů;
- vytváří příležitosti k vzájemnému učení, k předávání pozitivních zkušeností, jak se správně chovat v silničním provozu, a proces vzájemného učení monitoruje;
- ověřuje, do jaké míry žáci ve skupinách dokážou používat digitální technologie v souladu se zadáním úkolů;
- klade otázky a sleduje, do jaké míry žáci při prezentaci úkolů dokážou obhajovat a zdůvodňovat výsledky své společné práce;
- ověřuje, jak žáci dokážou v diskusích aplikovat pravidla bezpečného chování v roli chodce a cyklisty;
- moderuje společnou prezentaci skupinové práce („třídní filmový festival“) tak, aby mohl ověřit, zda žáci ve videonahrávkách a při jejich obhajobě správně aplikují zásady bezpečného chování v silničním provozu.

Reflexe

- *Co mě v aktivitách nejvíc bavilo?*
- *Co jsem se dnes naučil/a?*
- *Jak probíhalo naše vzájemné učení při tvorbě kvízu?*
- *Zapojil/a jsem se do aktivit ve skupině?*
- *Cítil/a jsem se při práci v týmu bezpečně?*
- *Byl/a jsem spokojená se svou rolí ve „filmovém štábu“?*
- *Co mě při filmování překvapilo?*
- *Splnil výsledek (naš film) očekávání? (Povedl se nám film dle našich představ?)*

Zdroje

Při výuce dopravní výchovy je vhodné využívat otevřené vzdělávací zdroje:

<https://besip.gov.cz/Vzdelavani/Deti-skolniho-veku/Zaci-zakladnich-skol/I-stupen-ZS>

Konkrétně např.

Podpurné výukové materiály pro dopravní výchovu Ferda v autoškole

<https://besip.gov.cz/Tematicke-stranky/Dopravni-vychova-deti/Zaci-zakladnich-skol/I-stupen-ZS/Ferda-v-autoskole>